ВІЙНА З РФ

Транзитний рекет Кишинева та одинадцять тисяч реальних іноземців проти розкрученої росіянами ксенофобії

PUBLISHED 19 ТРАВНЯ 2026

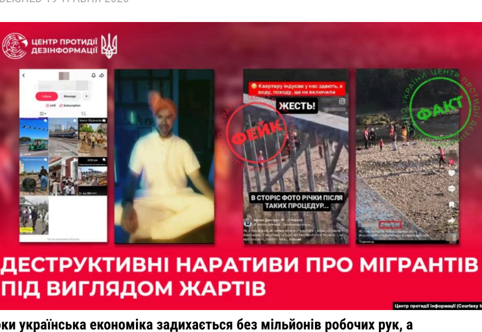

Поки українська економіка задихається без мільйонів робочих рук, а закарпатські меблеві фабрики тримаються на героїзмі жінок віком 60+, вітчизняні соцмережі заполонив параноїдальний ТікТок-серіал. Російські спецслужби вдало намацали головний нерв воюючої країни, згенерувавши через ШІ «натовпи іноземців», які нібито приїхали заселяти тил, поки українці на фронті. У сухому залишку 2026 року маємо тотальний абсурд: бізнес готовий платити по 150 тисяч гривень за легальне залучення одного колумбійця, молдовські «рішали» заробляють на транзитних візах представників Глобального Півдня, а у Львові французький експат організовує марш проти імміграції, остаточно перетворюючи реальну демографічну катастрофу на майданчик для ворожого психологічного хайпу.

Про те, що в Україні демографічна криза, бракує робочих рук і ця тенденція посилюватиметься, говорили десятиліттями. А з початком повномасштабної війни ця проблема набула тотального характеру. Зараз за кордоном нараховується майже 6 мільйонів українських біженців. Ще 5 мільйонів є військовими, 900 тисяч з яких – на дійсній службі, підрахували аналітики GlobalFirepower. Багато чоловіків працездатного віку загинули на фронті, або отримали важкі поранення.

І при цьому є колосальна потреба в робочій силі. Тому не перший рік звучать заяви від урядовців та економістів про необхідність залучення трудових мігрантів, наймовірніше з Індії, Афганістану, Ефіопії. Але і це проблематично: люди не поспішають їхати на роботу туди, де щоденні обстріли і триває повномасштабна війна.

Однак ці факти не завадили соціальним мережам підняти хвилю обговорень про те, що «українці мають помирати на фронті, а влада в Україну завозить індусів». Деякі блогери і блогерки заробляють собі тисячі переглядів, щодня записуючи відео на цю тему.

До розгону цієї теми причетна Росія, заявляють у Центрі протидії дезінформації, який і зафіксував масове поширення маніпулятивного контенту у соцмережах.

Радіо Свобода вирішило з'ясувати скільки трудових мігрантів в Україні, чи складають вони загрозу, як цю тему використовує Росія.

«Мігранти є вже у Києві», «Індуси вже у Львові», «Індуси вже в Тернополі» і далі перелік міст, де хтось нібито бачив велику кількість чужеземців, які приїхали на роботу в Україну. Телеграм-каналами поширюють відео, на якому мігрант, який два місяці перебуває в Україні, звернувся до співвітчизників із закликом їхати сюди, бо тут «красиві дівчата і хлопці». Мовляв, «чоловіки – на війні, а є красиві жінки», і такі відео набули вірусного характеру.

У соцмережах помилково вживають слово «індуси» замість слова «індійці». Індієць – це назва громадянства або національності, це громадянин Індії незалежно від його віри, мови чи походження. Так само як українець чи француз. Індус – це людина, яка сповідує індуїзм. Не всі індійці є індусами, хоча й індуїзм є найпоширенішою релігією в Індії.

Також в українських телеграм-каналах масово поширюють відео, джерело якого невідоме, на якому нібито чоловіки індійського походження перуть речі у річці Бистриці у Івано-Франківську. Ще активно поширюється і обговорюється відео, на якому буцімто мігранти побилися з ромами. Насправді, кажуть у поліції, це давнє відео, коли роми билися із ромами, бо не поділили гуманітарну допомогу.

Аналітики вказують, що тему завезення мігрантів найбільше обговорюють сайти, телеграм-канали, групи та спільноти на західних теренах України. Там проводяться опитування чи голосування щодо залучення трудових мігрантів, і більшість відповідей – негативні, а під ними багато агресивних коментарів.

Також у соцмережах з'явилося багато гумористичного контенту на тему мігрантів, мемів, анекдотів і ШІ-відео – що теж масово поширюють люди, які не звикли перевіряти факти, або ж поділяють такі думки.

Центр протидії дезінформації дослідив цей контент і зафіксував багато російських каналів, які його створюють і педалюють. Цими штучно створеними відео і мемами намагаються спровокувати внутрішні конфлікти всередині українського суспільства, викликати побоювання щодо «втрати ідентичності», «заміщення населення» та «марності боротьби з російськими окупантами», пояснюють аналітики.

Ворожим наративам підіграють пропагандисти, політики

«Підсанкційний народний депутат Артем Дмитрук також долучився до цієї дезінформаційної кампанії. Він поширив відео з нібито «індійськими мігрантами» в українських водоймах, які насправді виявилися архівними кадрами дворічної давнини або відеорядом, знятим безпосередньо в Індії. Контент активно репостять та створюють не лише боти, а й реальні користувачі, які підхоплюють «хайпову» тему, не усвідомлюючи її деструктивної мети», пояснюють у Центрі протидії дезінформації.

Росія прагне використати вже апробовану в країнах Європейського Союзу тактику розпалювання антимігрантських настроїв, щоб спробувати дестабілізувати українське суспільство, попереджають фахівці центру.

«Це достатньо вправна маніпуляція українцями і маніпуляція з російським корінням. Адже на кінець 2025 року дозволи на працю в Україні мали менше 10 тисяч іноземців на всю державу. Потрапити в Україну не є так просто. На сьогодні заїхати можна лише через територію Молдови. Країни ЄС транзитні візи видають не дуже охоче представникам Глобального Півдня. Бо думають, що ті можуть осісти на їхній території.

Це якраз елементи інформаційної війни, тому що Росія вкидає речі, на які суспільство активно реагує. Росіяни достатньо чітко стежать за українським інформаційним порядком денним і це треба розуміти.

Ми маємо бути реалістами. Україна зазнає не лише величезних людських втрат, але має проблеми з робочими руками. Іноземців мобілізувати не можуть, тому вони для роботодавця більш бажані. А ксенофобська реакція свідчить насамперед про українців, а не про бангладешців, індійців чи когось іншого», – каже політолог **Євген Магда**.

Такої ж думки військовослужбовець, політичний консультант **Олександр Антонюк**. За його словами, це спланована, системно організована інформаційно-психологічна спецоперація Росії.

«Ворог цю тему розкачує на настроях протистояння. Ключовий наратив, що війна йде, щоб зачистити територію від українців і заселити дешевою робочою силою, мігрантами. Через штучний інтелект створюється серія роликів, і це розганяється у соціальних мережах. Оскільки велика кількість людей зараз позбавлена критичного мислення, тому таке сприйняття, тому масштабно сприймається. Контекст наступний: йде війна, багато поранених, загиблих, відчуття такої несправедливості, тому що тут накладається мобілізаційна кампанія і під це йде тема мігрантів. Плюс є декілька посадових осіб, які ці теми теж торпедували ще у 2022 році. Тому, відповідно, такий ефект», – наголошує Олександр Антонюк.

Відсутність фахових дискусій, поняття державної політики, стратегічного розуміння дозволяє тему трудових мігрантів розкручувати, відповідно, збурювати українське суспільство, наголошують співрозмовники Радіо Свобода.

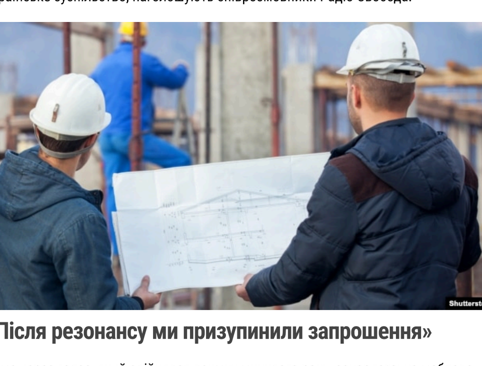

«Після резонансу ми призупинили запрошення»

Саме через галас, який здійнявся взимку минулого року, закарпатське меблеве підприємство «Ламелла» відмовилося наймати 28 бангладешців на роботу за допомогою міжнародних рекрутерів. Тоді керівництво пояснювало, що є проблеми з працівниками, що місцеві люди не йдуть працювати, тому що потрібно ставати на облік в ТЦК. Тоді це підприємство мало бронь для 50% чоловіків, 50 робітників були мобілізовані. Жінки не можуть замінити чоловіків. Тому вирішили запросити бангладешців. Тоді один із місцевих чиновників заявив, що підприємство запрошує буцімто аж 160 бангладешців.

Інформація миттєво розлетілась і з'явились численні негативні повідомлення, що вже працюють трудові мігранти з Бангладеш.

«Після резонансу ми призупинили запрошення, хоча оплатили всі витрати у МЗС. В Україні люди не готові, щоб приїхали трудові мігранти. Тоді центри зайнятості підключились і трішки допомогли з працівниками. Але їх надалі не вистачає. На підприємстві працює більшість жінок віком 60+. Не все їм під силу. Нові технології теж не так легко даються. Закупили лінію – робота з оздоблювальних робіт, але не всі деталі можуть через цю лінію проходити. Попри все потрібна фізична участь працівника. Програму написати, прочитати креслення, переміряти всі геометричні розміри, перевірити якість деталі — все це без участі людини неможливо зробити», – говорить Радіо Свобода комерційний директор підприємства **Ярослав Щербан**.

До слова, другий рік 80% сировини, зокрема дуб, закарпатське меблеве підприємство завозить з Європейського Союзу. Оскільки в Україні ціна вдвічі дорожча, а знижувати її не планують в уряді, як і збільшувати виробку лісу. Тобто, українські меблі виготовлені не з української сировини.

Мовою цифр

Допоки тривають бойові дії, в Україні не може бути масової трудової міграції, наголошує міністр економіки, довкілля та сільського господарства **Олексій Соболев**. Водночас ситуація, каже, тривожна.

Адже з працюючих громадян України тільки 10,5 мільйонів сплачують Єдиний соціальний внесок. Близько 2,3 мільйона людей з інвалідністю виключені з ринку праці, 800 тисяч людей віком до 60 років, які отримують пенсію і не працюють. Тобто, на ринку праці зайнято значно менше людей, ніж цього потребує українська економіка. Освіта, медицина, робітничі галузі відчувають кадровий дефіцит, пояснює він.

Але такі пояснення не стишують негативну хвилю щодо цієї теми.

Міський голова Івано-Франківська **Руслан Марцінків** у коментарі місцевому медіа сказав, що мігранти з Індії, Бангладеш, Колумбії працюють у будівельній сфері міста. Щоправда, не уточнив кількість. Іноземці мають робочі візи, на місяць заробляють 500-600 доларів, а це більше, аніж вони можуть отримати на своїй батьківщині. Водночас повідомив, що не підтримує трудову міграцію, хоча у багатьох сферах нині є потреба у працівниках.

У всіх будівельних компаніях у Львові працюють невеликі групи будівельників-іноземців. 14 травня цього року на одному з будівельних майданчиків впала будівельна люлька з двома будівельниками з Туреччини і українцем.

Щороку Центр зайнятості у Львівській області видає понад тисячу дозволів на роботу для іноземців, здебільшого для будівельної сфери. Зарплати 35-40 тисяч гривень. Наплив переважно з Індії, Колумбії, Бангладеш, Туреччини, за словами директора Львівського обласного Центру зайнятості **Василя Бариляка**.

Спостерігається тенденція, кажуть експерти, що українські біженці витіснили з польського ринку праці, для прикладу, бангладешців. Вони тепер їдуть працювати в Україну.

На сьогодні в Україні працює 11 тисяч трудових мігрантів, повідомив Радіо Свобода голова Офісу міграційної політики **Василь Воскобойник.**

Дозволи на працевлаштування в Україні надає **Державний центр зайнятості**, наголосив співрозмовник, але це геть не означає, що людина заїде в Україну і буде працювати.

У 2024 році центр видав 6123 дозволи на працевлаштування іноземців в Україні. Торік – 9582. За перший квартал цього року – 2495.

- Але у 2024 році з 6123 дозволів скасували 4083, оскільки роботодавці не подали підписаний трудовий договір, не сплатили єдиного соціального внеску (ЄСВ);
- у 2025 рік відкликали 3300 дозволів, згідно з бажанням роботодавців, неподанням контракту, несплатою ЄСВ.

Торік найбільше дозволів на працевлаштування в Україні отримали громадяни Туреччини –1404. Індії – 946, Узбекистану – 936.

За перший квартал цього року громадяни Індії отримали 365 дозволів, Туреччини – 308, Китаю – 160, Пакистану – 149, Бангладеш – 104.

«У соціальних мережах поширюють, що в Україну найбільше їде мігрантів із Пакистану і Бангладеш, а насправді вони отримують найменше дозволів. Індія віднесена до країн підвищеного міграційного ризику і її громадянам відмовляють навіть на етапі отримання робочої візи», – каже Василь Воскобойник.

Щоби працевлаштувати іноземця в Україні, роботодавець повинен:

- *знайти робітника,*
- *підготувати документи на цю людину,*
- *подати її дані до Державного центру зайнятості з попередньо укладеним трудовим контрактом, проханням надати цій людині дозвіл на працевлаштування в Україні.*

Отримавши дозвіл, іноземець звертається:

- *до консульської установи, щоб отримати робочу візу.*

Далі триває перевірка МЗС, потім СБУ, яка й видає вердикт: надавати чи ні іноземцеві робочу візу.

«На цьому етапі якраз найбільше відсіюється людей, тому що перевірки тривають 3-6 місяців. Через такий час вже й сама людина може відмовитись їхати, бо змінились життєві обставини. Але на основі робочої візи іноземець має отримати транзитну візу.

Конкретний роботодавець повинен забезпечити житлом трудового мігранта, виділити йому помічника, котрий пояснюватиме, як пройти техніку безпеки, посадові обов'язки, буде перекладачем.

Дозвіл на працевлаштування на три роки коштує 33 тисячі гривень. Робоча віза теж коштує. Доїзд. Житло. Ведення документообігу. Бюджет залучення одного іноземця на роботу сягає до 150 тисяч гривень. Тому залучення трудових мігрантів у сучасних умовах для українського роботодавця – це витратно. Але вони йдуть на такі кроки, щоб залучити іноземців, тому що фізично немає достатньої кількості робочих рук», — говорить Василь Воскобойник, голова Офісу міграційної політики.

Після отримання дозволу на роботу Державна міграційна служба України видає посвідки на тимчасове або постійне проживання, також продовжує строк перебування. А з тим теж дуже велика проблема.

Тим часом у Польщі спрощеною процедурою видачі робочих віз можуть скористатися громадяни Вірменії, Білорусі, Молдови та України.

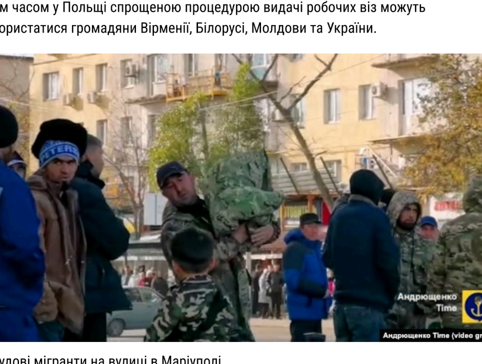

Трудові мігранти на вулиці в Маріуполі

Станом на початок 2026 року у Польщі легально перебуває близько 1,51 млн мігрантів з України, які становлять понад 5% загального ринку праці. Зайнятість серед українців висока: 92% довоєнних іммігрантів та 78% тих, хто прибув після повномасштабного вторгнення, мають роботу. Українці складають близько 67% усіх іноземних працівників у країні.

Закон і реальність

Іноземні громадяни перебувають в Україні на постійній або тимчасовій основі. Для порівняння: у 2021 році в країні постійно проживали понад 300 тисяч іноземців, що становило приблизно 1% від загальної чисельності населення. Схожі показники зафіксовані й у 2025 році. Переважно це люди, які мають українське походження, перебувають у шлюбі з громадянами України або ведуть тут бізнес. Тобто йдеться про осіб, які повністю інтегровані в українське суспільство.

Натомість кількість тих, хто перебував в Україні тимчасово, суттєво змінилася. Якщо у 2021 році таких іноземців було близько 170 тисяч, то торік ця цифра скоротилася вчетверо – до 47 тисяч осіб. Такі дані Радіо Свобода навела компанія Fillin, що спеціалізується на аутсорсингу та лізингу персоналу.

До 2021 року в Україну заїжджали здебільшого іноземці-айтішники, представники топменеджменту, спеціалісти високої інженерії – тобто висококваліфікована робоча сила. Нині 98% трудових мігрантів – це люди, які приїжджають для фізичної праці на лінійних вакансіях. І сьогодні український ринок праці веде активну боротьбу за ці кадри.

Експерт ринку праці Fillin **Дмитро Карпенко** говорить про те, що в українській державі немає механізму залучення іноземців на роботу, ця програма не працює. Тобто законодавчо все виписано і дозволено привезти людину з іншої країни.

Фахівці компанії починають з розмови з міграційною службою, якій мають довести, продовжує експерт, що не існує українців на цю посаду в Україні, що мусять когось привезти з-за кордону. Тоді шукають цю людину, проводять відеоспівбесіду, спілкуються і перевіряють кваліфікацію. Певне інтерв'ю іноземець проходить. Подає на візу і чекає. Отримавши візу, летить до Молдови, тому що це єдиний відкритий шлях, через який вона може дістатися до кордону з Україною, перетнути його і тут отримати дозвіл на тимчасове проживання, отримати тимчасову прописку і дозвіл на тимчасову роботу.

Це так гарно прописано в законі і так має бути, зауважує Дмитро Карпенко.

А от в реальності все по-іншому:

«Віза може отримуватись місяцями. Для прикладу, говоримо про Індію. Ми можемо в Індії подати 50 людей, які планують приїхати в Україну працювати. Протягом місяців можемо отримати 10 відповідей, а інші — без відповіді, без візи, без розуміння, що взагалі відбувається. З 10 візу отримують, наприклад, 3 людини.

Ми повинні їм забезпечити, організувати шлях, як вони будуть добиратися. Говорити з Молдовою про те, щоб дозволила транзитно провести цю людину через себе і відкрила їй транзитну візу. Молдова за це бере окремі гроші. Тобто, юридично не бере. А фактично вимагає, щоб представник того, хто повинен цю людину забрати, був в аеропорту в момент прильоту.

І є купа неофіційних інстанцій, «рішал», яким треба заплатити різні гроші. Сума формується від жадібності. Це може бути 300 євро чи 1500. За те, щоб іноземець просто побув на території Молдови півтори години, поки не доїде до кордону».

«Коли є віза, людина повинна отримати дозвіл на тимчасову роботу і проживання, що видає міграційна служба. В міграційній службі є поняття відмови у видачі дозволів. Для прикладу, останній випадок – міграційна служба відмовила семи індійцям, які вже знаходяться на території України і готові до роботи. Вони вже отримали документи. А міграційна служба відмовила видати дозвіл на проживання, тому що іноземці не знаходяться по місцю тимчасової прописки, яку ми вказали. При тому, що вони там були фізично і ніхто навіть не приходив. Тобто, це просто фіктивна відмова. При тому, що вже люди витратили гроші.

Немає робочого механізму, за рахунок якого бізнес, як наша компанія і наші партнери, які хочуть долучити іноземців, можуть собі їх привезти. Не знаєш, скільки зі 100 людей, яких подаєш, згідно всіх законів України, по факту працюватимуть. За нашою статистикою – це 10-20%», — каже Дмитро Карпенко.

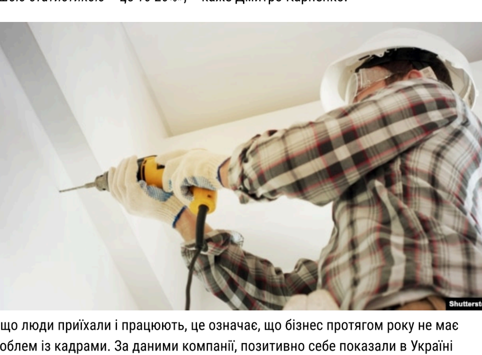

Якщо люди приїхали і працюють, це означає, що бізнес протягом року не має проблем із кадрами. За даними компанії, позитивно себе показали в Україні трудові мігранти з Колумбії, які працюють багато годин, нічим не зловживають, що може вплинути на якість роботи чи безпеку, добре адаптуються в колективі. Їхня мета — працювати і заробити. Їдуть на рік, половину заробітку щомісяця надсилають родині. Відкладені гроші везуть додому на певні потреби. Це стабільні робітники для бізнесу.

Український персонал зараз не є стабільним і не є суттєво дешевшим. Іноземці заробляють приблизно на 15% більше від українців. Чотири роки тому розрив був майже 50%. Але ринок вирівнюється, каже Дмитро Карпенко, іноземці та українці заробляти муть на некваліфікованих роботах однаково.

На більш кваліфікованій роботі іноземець вигідніший. Тому що їде для того, щоб заробити і його влаштовують 700 євро. На відміну від українця, який вимогливіший.

Бангладеш, Пакистан, Індія не входять до ризикованих країн. Таджикистан і до країн із закінченням «стан» є питання, зауважує експерт Дмитро Карпенко.

Вже сьогодні прогнозують, що після завершення російсько-української війни, відкриття кордонів ще близько двох мільйонів чоловіків поїдуть за кордон. Це або ж буде трудова міграція, або возз'єднання з родинами. І тоді між українськими роботодавцями буде конкуренція за робітника.

«Але трудові мігранти не стануть тією паличкою, яка витягуватиме українську економіку. Ми будемо конкурувати за трудових мігрантів, а саме за кваліфікований персонал з Польщею, Чехією, Німеччиною іншими країнами ЄС. Зараз несеться істерика по всіх соцмережах, що в Україну їдуть мільйони людей і чоловіки залишаться без роботи. Цифри показують, що насправді жодних мільйонів немає. Те, що бігтимуть сотні тисяч іноземців в Україну, – перебільшення. Це цілеспрямована інформаційна атака на українське суспільство з метою його розхитати», — вважає Василь Воскобойник, голова Офісу міграційної політики.

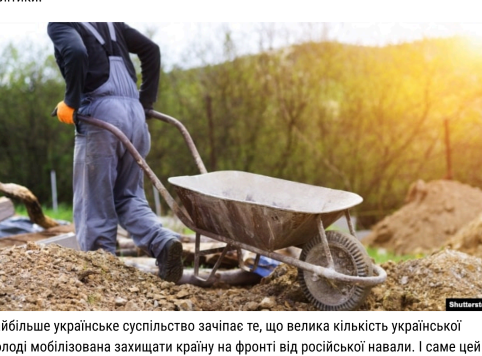

Найбільше українське суспільство зачіпає те, що велика кількість української молоді мобілізована захищати країну на фронті від російської навали. І саме цей наратив найбільше вкладається в інформаційні вкиди, поєднуючи із розпалюванням негативного ставлення до ТЦК.

«Якщо хочемо залучати робочу силу, то слід виходити з того, що вже працює у світі збалансовано, щоб не викликало потім загрози, розмивання нації. Заробила людина і повернулась додому.

Нам потрібно не про мігрантів говорити, а яким чином будемо повертати до цивільного життя тих, хто тривалий час на війні, хто втратив кінцівці. А вже потім говорити, який запит і на які робочі руки нам потрібен. Суспільство знаходиться на тій стадії, коли будь-який натяк на несправедливість виклика спротив і на цьому грає Росія», — говорить експерт Олександр Антонюк.

Чи потрібні Україні трудові мігранти? Відповідь, експертів — так, як і бізнесу в Україні. Але державна політика має регулювати це питання, як і протидіяти дезінформації.

- 23 травня українців у Києві, Львові, Тернополі, Харкові, Івано-Франківську, Одесі, Кривому Розі, Тернополі, Дніпрі, Чернівцях закликають вийти «на мирні акції за права українців проти нав'язливої трудової імміграції». Цей захід організовує рух «Підпілля». Одним із активістів цього є **Ніколя Амбер** – француз із Провансу, який називає себе «україномовним французом» або «французьким українцем», одружений на українці і проживає у Львові.
- Релігієзнавець, політолог, викладач французької Ніколя Амбер закликає українців вийти на мітинг і не повторити помилки французів. «*Занепокоєння щодо масової імміграції в Україну з культурно дуже відмінних середовищ саме по собі не є ні ненавистю, ні «антихристиянською» позицією. Це може бути проявом політичної відповідальності та бажання не повторити помилки, наслідки яких сьогодні переживає значна частина Західної Європи*», — говорить француз. Організатори акції наголошують, що «трудова міграція — це питання не лише економіки, а безпеки, культури та майбутнього України. Ми за Україну для українців, за захист нашого ринку праці, безпеки та майбутнього наших дітей».

Втім це пояснення, на думку експертів, містить російський наратив.

А ви вже зустрічали на вулицях своїх міст «натовпи мігрантів»? Чи лише читали про них в соцмережах?

Автор: Галина Терещук

Джерело: Радіо Свобода

Like
Tweet

Новини партнерів

Реклама

Tags: інформаційна війна | кремлівська пропаганда | нелегальні мігранти | російська дезінформація

YOU MAY ALSO LIKE...

Ветеран Іноземного легіону Франції: «Всі останні операції, навіть в Афганістані, у порівнянні з війною в Україні — це дитячий садочок»
3 ЧЕРВНЯ 2022

Викрадення рашистами людей окупованому Криму: від сенсації до норми
17 ЖОВТНЯ 2024

Що заважає екстрадиції російських воєнних злочинців з країн ЄС і чому Інтерпол не допомагає
10 ЛЮТОГО 2025